

ירון אתר, "מות העורך", 2012. משמאל: זויה צ'רקסקי, "קירן אור" צילומים: המכון לאמנות באורנים

לא לעצור את הרוח

התערוכה "מות העורך", שתיפתח היום בגלריה של מכללת אורנים, מנסה לבדוק את תופעת ירידת ערך ההשכלה בתחום מדעי הרוח והאמנויות

איתן בוגנים

גלריה לאמנות ישראלית של מכללת אורנים (קרית טבעון) תיפתח היום בצהריים התערוכה הקבוצתית "מות העורך". התערוכה בודקת באמצעות עבודותיהם של מספר אמנים ישראלים עכשוויים את תופעת ירידת ערך ההשכלה בתחום מדעי הרוח והאמנויות כנגד העלייה בדרגה רישה למקצועות ריאליים יותר. טלי כהן גרבוז, שאצרה את התערוכה בסיוע סטודנטיות של הכיתה ללימודי גלריה במכון לאמנות, מספרת שהתופעה הזו, "באה לבי" טוי בשיח הציבורי אך מעט דיון מתנהל סביב לה. היה מרתק לגלות, כאמצעות עבודותיהם של האמנים המשתתפים, האם ובאילו אופנים אמנות ישראלית בת זמננו מגיבה לתופעה".

שמה של התערוכה הוא שם אחת מעבודותיו של האמן ירון אתר, ציור הקרוי "מות העורך"

המתייחס למשאלת לב שבה העורך הקולנועי מת, ומותו מאפשר לחדש את הרצף הנרטיבי, בעל הממשות, של הסרט. על גבי פורמטים וחומרים שונים, מציג אתר כמה ציורים ובהם סצינות "שהקשר ביניהן אינו קיים או מתקיים בעין המתבונן בלבד", מבהירות האוצרות. "האם ערך חיי הרוח יורד?" תוהה זוג האמנים מיקה ואבי מי לגרום ומשיב, "לאו דווקא, ואולי אנחנו שקועים ברלטיביזם אך נרהיב ונאמר - כנראה שלא.

בציורים של האמן
אורי רדובן ובעבודת
הווידיאו שלו הוא
מתייחס לפיקסו,
מלביץ' ועוד שלל
ציטוטים והפניות

והפניות, כשהוא בעצם מנהל דיאלוג עם שלל מאבקי הרוח של המאה ה-20 אל מול המאה ה-21. זויה צ'רקסקי מציגה חמישה ציורים החוזרים אל היום-יומי, אל הרחוב והשכונה, שטוויסט קטן לכאורה: שלט אקראי, או חזיר בחצר אחורית של בית משותף ברמת גן, מסיט את המבט אל האירוני. מרב קמל וחליל בלביץ יציגו טריפטיך שנעשה במיוחד לתערוכה ובו שישה רישומי דיו המ-תארים זיכרונות מחייהם, הקשורים בגוף. "אל מול קבוצה של אמנים העוסקת, כל אחד על פי דרכו, בדלות חומרית ורוח-נית האורבת, אולי, לפתחו", בחר צוות האוצרות להציג גם שני ציורים של האמנית מיכל נאמן העושים, כמו תמיד, שימוש בשפה ובאזכורים שונים, בחירה שנעשתה כדי להצביע על "עושר של שפה ויחסים אחרים בין דמות לטקסט".

לימודי מדעי הרוח והאמנויות? הם אכן סופגים מהלומות ומוטב להם שייספגו כי הקפיאה על השמרים מעולם לא היטיבה אתם". בהתאם, יציג זוג האמנים עבדי דת סאונד המכונה "אוסר" ובה נשמעים פרקים מתוך הספר הידוע "מוזיאון התמימות" של הסופר הטורקי אורהאן פאמוק ואת תגובותיהם של אלו שהקריאו להם. צמד האמנים התקשר אקראית לאנשים שונים, כאשר "ברצף ההקלטה הסיפור עצמו נהפך לדמות המבקשת נואשות להישמע", מספרות האוצרות. דנה רו מציגה סדרה של רישומים עדינים של אובייקטים במצב שהיא מכנה "הישמטות" או פרימה, מצב אנלוגי לקושי להתנהל בתוך מציאות שבה יוצרים נמצאים במאבק מתמיד. בציורים של האמן אורי רדובן ובעבודת הווידיאו שלו הוא מתייחס לפיקסו, מלביץ', תומאס המפקק ועוד שלל ציטוטים